

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 419
din 08.07.2008**

Dosar nr.: 381/2008

Petiția nr.: 70032 din data 16.05.2008

Petent: N V

Reclamat: Radio România Actualități

Obiect: discriminare creată prin prezentarea la postul de radio a unor convingeri religioase față de persoanele care nu împărtășesc o anumită religie

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. N V cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Radio Romania Actualitati, cu sediul in Str. General Berthelot, Nr. 60-64, Bucuresti.

II. Obiectul sesizării

2.1. Petentul sesizeaza Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la discriminarea creată prin prezentarea a unor convingeri religioase față de persoanele care nu împărtășesc o anumită religie, la postul de radio public, Radio România Actualități.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 7002 din 16.05.2008 petentul arată că la emisiunea „Luminile nopții-cultură și spiritualitate” difuzată de postul public

Radio România Actualități, din data de 10.05.2008, s-au făcut aprecieri dure față de persoanele care nu împărtășesc religia ortodoxă, fără ca realizatorul emisiunii să dea o replică sau să intervină, astfel încât concluzia emisiunii a fost că toți cei care nu sunt ortodocși fundamentalști, „se expun morții fizice pe pământ”. Petentul arată că nu este un caz izolat la postul public, emisiuni confesionale împotriva neortodocsilor fiind realizate și în cadrul programului „Actualitatea credinței”.

IV. Procedura de citare

4.1. Urmare petiției înregistrate sub nr. nr. 7002 din 16.05.2008, în temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată și art. 28-32 din procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, a fost ridicată din oficiu excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

4.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 7951 din 05.06.2008, excepția de necompetență materială, motivată, a fost comunicată petentului, deoarece obiectul petiției viza o conținutul, respectiv o emisiune difuzată de postul de radio România Actualități, precum și aspecte deontologice privind moderatorul emisiunii.

4.3. Prin aceeași adresă, Colegiul Director a solicitat petentului să își formuleze propriile apărări până la data de 17.06.2008.

4.4. Până la soluționarea petiției, petentul nu a comunicat propriile apărări față de excepția de necompetență materială a C.N.C.D., invocată în cauză.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Pe fond, prin petiție, petentul arată ca în cadrul emisiunii „Luminile nopții-cultură și spiritualitate” difuzată de postul public Radio România Actualități, din data de 10.05.2008, s-au făcut aprecieri față de persoanele care nu împărtășesc religia ortodoxă, fără ca realizatorul emisiunii să dea o replică sau să intervină, astfel încât concluzia emisiunii a fost că toți cei care nu sunt ortodocși fundamentalști, „se expun morții fizice pe pământ”.

5.1.2. Petentul arată că invitatul emisiunii, în expozeul său a aplicat un tratament diferențiat celor care nu împărtășesc fundamentalismul ortodox, în termeni agresivi, de ură confesională și amenințări. Astfel, s-a afirmat că cei care nu sunt ortodocși riscă pedepsa cu moartea pe pământ, din partea divinității, în sensul propriu al sintagmei, incluzând pe catolici, protestanți, sectanți etc.

5.1.3. Petentul precizează că nu este un caz izolat la postul public. Emisiuni confesionale împotriva neortodocsilor sunt realizate și în cadrul altor programe precum „Actualitatea credinței” ori la Radio Trinitas.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. **În fapt**, Colegiul Director reține că petentul sezizează C.N.C.D. cu privire la discriminarea creată prin prezentarea a unor convingeri religioase față de persoanele care nu împărtășesc o anumită religie la postul de radio public Radio România Actualități.

7.1. **În drept**, având în vedere situația prezentată și dispozițiile legale incidente, Colegiul Director constată că potrivit legii nr.504/2002 privind audiovizualul, cu modificările și completările ulterioare, în art.3 se dispune: „(1) Prin difuzarea și retransmisia serviciilor de programe se realizează și se asigură pluralismul politic și social, diversitatea culturală, lingvistică și religioasă, informarea, educarea și divertismentul publicului, cu respectarea libertăților și a drepturilor fundamentale ale omului.

(2) Toți radiodifuzorii au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.

7.2. Potrivit art. 40 „Este interzisă difuzarea de programe care conțin orice formă de incitare la ură pe considerente de rasă, religie, naționalitate, sex sau orientare sexuală. În continuare, art. 41 prevede ca “(1) Orice persoană fizică sau juridică, indiferent de naționalitate, ale cărei drepturi sau interese legitime, în special reputația și imaginea publică, au fost lezate prin prezentarea de fapte inexacte în cadrul unui program, beneficiază de dreptul la replică sau la rectificare”.

7.3. Pe de altă parte, în conformitate cu Decizia 187/2006 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, potrivit Art. 42 „(1) Orice persoană are dreptul la propria imagine. (2) În cazul în care în emisiunile audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate au dreptul să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere; dacă acuzațiile sunt aduse de radiodifuzor, acesta trebuie să respecte principiul audiatur et altera pars.

(3) Realizatorii emisiunilor au obligația să respecte dreptul persoanei la propria imagine și să pună în vedere interlocutorilor să probeze afirmațiile acuzatoare sau să indice, cel puțin, probele care le susțin; stăruința moderatorului trebuie să fie convingătoare, astfel încât să ajute publicul să-și formeze o opinie corectă.

(4) Realizatorii emisiunilor au obligația să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență împotriva altor persoane.

(5) Sunt interzise în programele audiovizuale orice referire peiorativă la adresa persoanelor în vârstă sau cu dizabilități, precum și punerea acestora în situații ridicole ori umilitoare.

(6) Programele audiovizuale trebuie să respecte dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie”.

7.4. De asemenea, potrivit art. 71 „(1) În programele de știri și dezbateri informarea în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială și culturală, trebuie să respecte următoarele principii:

- a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbatere publică;
- b) asigurarea unei distincții clare între faptele și opiniile prezentate;
- c) evitarea oricăror forme de discriminare pe considerente de rasă, etnie, religie, naționalitate, sex, orientare sexuală sau vârstă.

7.5. Din acest punct de vedere, examinând plângerea și dispozițiile legale incidente, în speța prevederile legii nr.504/2002, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul Director constată că în realizarea programelor de știri, dezbateri, precum și în difuzarea de programe, respectarea principiului nediscriminării este garantat în mod particular în domeniul audiovizualului. Raportându-ne la prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, reținem că acestea constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislația românească, sub aspectul materiei și a răspunderii juridice, aflându-ne în domeniul regimului juridic contravențional, respectiv al răspunderii contravenționale.

7.6. Astfel, în speța dedusă soluționării, constatăm existența unei reglementări speciale, Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, legea audiovizualului, în raport cu prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, reglementare cadru cu caracter general. Față de aceste aspecte, reținem aplicarea principiului de drept "*specialia generalibus derogant*" potrivit căruia legea specială, fie anterioară, fie posterioară sau concomitentă cu cea generală se aplică în primul rând, având preferință față de legea generală. Acest aspect este cu atât mai evident, cu cât competența de a analiza și dispune sancțiuni în privința realizatorilor de programe, de programe de știri, de programe de dezbateri, a realizatorilor de emisiuni, în domeniul audiovizualului, excede competențelor Colegiului Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

7.7. Sub aspectul procedural al garantării drepturilor persoanelor care se consideră lezate prin conținutul programelor, respectiv realizarea emisiunilor în domeniul audiovizualului, Colegiul Director reține că potrivit prevederilor art. 10 din legea nr.504/2002 privind audiovizualul, cu modificările și completările ulterioare, „(1) Consiliul Național al Audiovizualului este autoritatea publică autonomă sub control parlamentar și garantul interesului public în domeniul comunicării audiovizuale.

7.8. Potrivit art. 10 alin. 3 din legea nr. 504/2002 „În calitate de garant al interesului public în domeniul comunicării audiovizuale Consiliul are obligația să asigure: a) respectarea exprimării pluraliste de idei și de opinii în cadrul conținutului serviciilor de programe transmise de radiodifuzorii aflați sub jurisdicția României; b) pluralismul surselor de informare a publicului; c) încurajarea liberei concurențe; d) un raport echilibrat între serviciile naționale de radiodifuziune și serviciile locale, regionale ori tematice; e) protejarea demnității umane și protejarea minorilor; f) protejarea culturii și a limbii române, a culturii și

limbilor minorităților naționale; g) transparența mijloacelor de comunicare în masă din sectorul audiovizual; h) transparența activității proprii.

7.9. Potrivit alin.5 al art. 10 din legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare „*Controlul exercitat de Consiliu asupra conținutului serviciilor de programe oferite de radiodifuzori și a ofertei de servicii de programe asigurate de distribuitorii de servicii se realizează, de regulă, periodic și ori de câte ori Consiliul consideră că este necesar sau primește o plângere cu privire la nerespectarea de către un radiodifuzor a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor înscrise în licența audiovizuală*”.

7.10. În același sens, Colegiul Director reține că Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare și Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare, prevăd în mod expres procedura de soluționare a plângerilor cu privire la nerespectarea de către un radiodifuzor a prevederilor legale, a normelor de reglementare în domeniu sau a obligațiilor legale.

7.11. Astfel, raportându-ne la obiectul plângerii, indicarea expresă a reclamatului în calitate de realizator de emisiune, și la dispozițiile legale incidente, Colegiul Director constată că plângerea nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate în petiție nu intră sub incidența O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.
2. Clasarea dosarului
3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite petentului N V cu domiciliul în

V. Modalitatea de plată a amenzii
Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

VASILE ANA MONICA - Membru

Data redactării 24.07.2008

Red. D.G., Tehnored. A.P., 3 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

